
МАЛОВИСКІВСЬКА РАЙОННА РАДА

ДВАДЦЯТА СЕСІЯ СЬОМОГО СКЛИКАННЯ

Р І Ш Е Н Н Я

від 18 грудня 2018 року

№ 321

м. Мала Виска

Про хід виконання програми розвитку культури і туризму на 2018-2019 роки

На підставі пункту 16 частини 1 статті 43 Закону України “Про місцеве самоврядування в Україні”, законів України «Про культуру», «Про музеї та музейну справу», «Про бібліотеки та бібліотечну справу», Про позашкільну освіту», «Про охорону культурної спадщини», «Про народні художні промисли», «Про туризм» та заслухавши інформацію начальника відділу культури та туризму районної державної адміністрації Левченко Л.А. про хід виконання програми розвитку культури і туризму на 2018-2019 роки ,

районна рада В И Р І Ш И Л А:

1. Інформацію начальника відділу культури та туризму районної державної адміністрації Левченко Л.А. про хід виконання програми розвитку культури і туризму на 2018-2019 роки (далі-Програма) взяти до відома.
2. Районній державній адміністрації забезпечити виконання показників Програми відповідно до встановлених термінів.
3. Контроль за виконанням даного рішення покласти на постійну комісію районної ради з соціальних та гуманітарних питань.

Голова районної ради

С. Сосновська

Інформація
«Про хід виконання районної Програми
розвитку культури і туризму на 2018 -2019 роки»

Забезпечення розвитку культури у районі здійснюється відповідно до Закону України від 14 грудня 2010 року № 2778-VI «Про культуру», Закону України «Про туризм», Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Закону України «Про бібліотеки і бібліотечну справу», Закону України «Про доступ до публічної інформації», Закону України "Про охорону культурної спадщини", Закону України "Про захист суспільної моралі", Закону України "Про гастрольну діяльність", Закону України «Про музеї та музейну справу», Закону України «Про охорону культурної спадщини», «Положення про відділ культури і туризму районної державної адміністрації», інших нормативно-правових актів та чинного законодавства.

Станом на 01.01.2018 року мережа закладів культури району складає 44 одиниці : 1 районний будинок культури, 24 сільських клубних закладів, 1 районна бібліотека, 16 сільських бібліотек, 1 музей, 1 початковий спеціалізований мистецький навчальний заклад , 6 народних колективів та 3 краєзнавчих музеї , що працюють на громадських засадах (с. Злинка, Хмельове, Розсохуватка).

В безпосередньому підпорядкуванні відділу культури та туризму райдержадміністрації станом на 01.10.2018 року знаходяться :

Комунальна установа «Маловисківський районний будинок культури Маловисківської районної ради»;

Комунальна установа «Маловисківська районна бібліотека ім.Лесі Українки Маловисківської районної ради»;

Комунальна установа «Музей історії Маловисківського району Маловисківської районної ради»;

Комунальна установа «Великовисківська школа естетичного виховання Маловисківської районної ради»

Бухгалтерська служба відділу культури і туризму Маловисківської райдержадміністрації.

На території району на обліку та під охороною держави знаходиться 64 пам'ятки (об'єкти) культурної спадщини, з яких: 9 – археології, 45 – історії, 4- архітектури та містобудування та 43 щойно виявлених об'єктів (кургани) на території Злинської сільської ради .

Проводиться робота з виготовлення облікової документації на пам'ятки (об'єкти) культурної спадщини , паспортизація об'єктів охорони культурної спадщини з а недостатністю фінансування в районі не проводилася.

Станом на 2018 рік інвентаризовано 60 пам'яток культурної спадщини та 43 щойно виявлених об'єкти археології (кургани) (93%).

Укладено (переукладено) 35 охоронних договорів на 60 пам'яток (об'єктів) культурної спадщини (93%). Ведеться робота щодо виготовлення охоронних договорів на щойно виявлені 43 об'єкти археології (кургани)

Охоронні зони визначені навколо 21 пам'ятки (100%) у складі 21 комплексів (ансамблів).

Стратегію розвитку галузі в 2017 році визначала районна Програма розвитку культури на 2018-2019 роки.

Загальна потреба фінансування районної Програми розвитку культури на 2018 – 2019 роки становить **2786,0 тис.грн.**, в тому числі 2018 рік – **1646,5 тис.грн.**, на 2019 рік – **1139,5 тис.грн.**

На виконання заходів районної Програми розвитку культури і туризму в 2017 році з районного бюджету освоєно **67,2 тис.грн.**

В тому числі на участь в обласних культурно-мистецьких проектах 17,4 тис грн., організацію та проведення районних проектів 11,1 тис грн., заходи з підвищення кваліфікації спеціалістів закладів культури – 5,2 тис.грн., забезпечення функціонування нових послуг для читачів з використанням комп'ютерів та інтернету 4,8 тис.грн., розвиток бібліотечної справи, виготовлення довідково-інформаційного матеріалу в бібліотеці – 5 тис.грн., поновлення експозицій музею 9,2 тис грн., забезпечення автоматичної пожежної сигналізації районного будинку культури – 7,2 тис.грн., виготовлення рекламної продукції, що відображає туристичний потенціал району – 1,3 тис.грн., поновлення декорацій, оформлення приміщень РБК – 6 тис.грн..

З інших джерел фінансування, а саме спец рахунків районних закладів культури закладів культури освоєно **59,5 тис.грн.:** на розвиток мистецької освіти – 20,9 тис.грн., забезпечення діяльності бібліотеки – 1,1 тис.грн., розвиток аматорського мистецтва, забезпечення гастрольної діяльності аматорських колективів, надання методичної допомоги закладам культури району - 37,5 тис.грн..

Комунальним підприємством «Комунальник» Маловисківської районної ради здійснено косметичний ремонт методичної кімнати та літературної вітальні В.Бровченка на суму 13,5 тис. грн., поточний ремонт вхідних сходиць, ганку, пандусу на суму 23 тис. грн., заміну двох дверей на пластикові на суму 9,8 тис. грн., **всього 46,3 тис.грн..**

Станом на 01.10 2018 року з метою покращення матеріально-технічної бази в клубних закладах культури району з місцевих бюджетів освоєно **571.2 тис.грн. тис.грн.:**

Поточні ремонти **131,2 тис.грн.**, а саме:

Миролобівський СБК – поточний ремонт 1,200 тис. грн. ;

Мануйлівський СБК - ремонт фойє 46 тис. грн.;

Розсохуватський СБК - ремонт вікон та стільців та вікон – 0,5 тис.грн.;

Марянівський СБК – ремонт фасаду приміщення - 75 тис. грн.;

Гаївський СБК – зовнішній ремонт приміщення, впорядкування прилеглого майданчика 3, 8 тис. грн.;

Копанський СК - зовнішній ремонт приміщення 1 тис. грн.;

Новогригорівський СБК – ремонт фасаду приміщення – 3, 7 тис. грн..

Злинським СБК придбано пересувну сцену вартістю 135 тис. грн., газові обігрівачі приміщення – 10,4 тис. грн., прожектори - 3 тис. грн..

Плетеноташлицьким СБК придбано ноутбук – 10 тис. грн.. **Всього 158,5 тис.грн..**

На проведення масових заходів з місцевих бюджетів та інших джерел освоєно **55,3 тис.грн.**, в тому числі:

Миролобівський СБК – 0,8 тис. грн.;

Злинський СБК – 38,8 тис. грн.;

Марянівський СБК – 1 тис. грн.;

Новогригорівський СБК – 9,7 тис. грн.;

Копанський СК – 5 тис.грн.(спонсорська допомога).

До бібліотек району надійшло з різних джерел фінансування **92 тис.грн..**

З метою обліку, збереження та захисту від руйнування або заподіяння шкоди об'єктам культурної спадщини на територіях 9 сільських рад району організовано та проведено необхідні роботи по ремонту пам'яток історії на суму **232.1 тис. грн.** з місцевого бюджету та спонсорських коштів а саме:

Злинська сільська рада, 200000 грн., за рахунок місцевого бюджету; Копанська

сільська рада, 1000 грн., за рахунок місцевого бюджету; Лозуватська сільська

рада, 1000 грн., за рахунок спонсорських коштів ; Мануйлівська сільська рада

, 3500 грн., за рахунок місцевого бюджету;

Нововознесенська сільська рада, 1000 грн., за рахунок місцевого бюджету;

Плетеноташлицька сільська рада, 2000 грн., за рахунок спонсорських коштів;

Розсохуватська сільська рада 1000 грн., за рахунок спонсорських коштів;

Хмельівська сільська рада, 2600 грн., за рахунок місцевого бюджету;

Якимівська сільська рада, 20000 грн., за рахунок місцевого бюджету .

Заходи подієвого туризму в районі підтримано меценатами на суму **131,50 тис.грн..**

Всього на виконання заходів Програми розвитку культури і туризму станом на 01.10.2018 року з різних джерел фінансування освоєно **1204,8 тис.грн.**, що складає **73 %** від загальної потреби.

В 2017 році до культосвітніх начальних закладів (Олександрійський інститут культури) вступили 1 особа: директор Плетеноташлицького СБК Кононенко К.Б..

Станом на 30.10.2018 року в галузі працює 108 осіб, з них штатним розписом передбачено 95 штатних одиниць керівників та спеціалістів, фактично працює **86** керівників та спеціалістів.

Станом на 01.10.2018 року клубними закладами району організовано та проведено 932 культурно - мистецьких заходів, які відвідало 44 455 глядачів, з них для дітей - 75, глядачів - 6 385.

В тому числі організовано та проведено районним Будинком культури - 84 заходи, які відвідало 12 000 осіб, з них для дітей – 12, кількість відвідувачів – 1 275. Зокрема проведено 46 – платних заходів, які відвідало близько 2 000 глядачів. Платних культурно - дозвіллевих послуг Маловисківським РБК виконано на суму: 8 тис. 619 грн. (розважальні концертні програми, дискотека), Плетеноташлицьким СБК - 0, 900 грн. (більярд, дискотеки).

Кількість аматорських колективів у клубних закладах району становить 94 одиниць, в них учасників – 914 осіб. З них: фольклорних – 3, вокально-хорових – 33, музичних – 3, хореографічних – 12, театральних – 18 та 10 інших колективів.

У клубних закладах району діють 6 народних аматорських колективів. Серед них у Маловисківському РБК: народний аматорський театр, хорова капела, хореографічний колектив «Арніка», театр малих форм «Нива», народний аматорський театр Гаївського СБК, фольклорний колектив «Калиновий спів» Новогригорівського СБК

Протягом року в районі діє 25 любительських об'єднань, клубів за інтересами, з них молодіжних любительських об'єднань – 9. Число учасників складає 233 особи. Серед кращих любительських об'єднань: «Дивограй», «Світанок над Виссю» Маловисківського РБК; «Чомучка» Злинського СБК; «Дім. Сад. Город» Оникіївського СБК, «Візерунок» Розсохуватського СБК, «Умілі руки» Миролубівського та Плетеноташлицького РБК.

Створено районну базу даних майстрів декоративно-ужиткового мистецтва, - це районний осередок обласного творчого об'єднання «Дивосвіт», в якому 53 майстра, що працюють в різних видах декоративно-ужиткового мистецтва.

Протягом 2018 року аматорські колективи району брали участь у Всеукраїнському та обласних фестивалях - конкурсах.

Народна аматорська хорова капела районного будинку культури (керівник Ірина Бачинська) взяла участь у XXVII – му Всеукраїнському фестивалі - конкурсі вокально-хорового мистецтва «Калиновий спів» та була нагороджена Дипломом за третє місце у номінації «Академічний спів».

В квітні аматори народного аматорського театру малих форм (керівник Юля Файберг, солісти районного будинку, хореографічний колектив «Сюрприз» Великописківського СБК (керівник Світлана Секмедин) взяли участь у Всеукраїнській акції «Майбутнє у твоїх руках», яка відбулася в Оникіївському лісгоспі.

ВІА «Перевертні» Великописківського СБК (Керівник Кудря В.М.) та Оксана Зайченко - солістка Новопавлівського СК (Керівник Корх О.В.) стали дипломантами обласного відбіркового етапу Всеукраїнського конкурсу сучасної пісні «Червона Рута».

У ІХ-му Міжнародному фестивалі-конкурсі «Квітуча країна» у номінації «народна хореографія», що проходив у м.Умань, в травні 2018 року брав участь хореографічний колектив «Ровесник» Злинського СБК (I місце), керівник Гдешинська І.О.) та хореографічний колектив «Сюрприз» Великописківського СБК(II,III місця)(керівник Секмедин С.С.).

В березні у обласному фестивалі - конкурсі «Театральна весна Кіровоградщини», що проходив на базі Новоукраїнського районного Палацу культури, народний аматорський театр Маловисківського РБК (керівник театру В. Кириленко) показав виставу О. Коломійця «Фараони», за підсумками конкурсу актор театру І.Туз став одним з десяти дипломантів «За кращу чоловічу роль».

Фольклорний колектив «Берегиня» виступив з художньою програмою на обласному «Покровському ярмарку» в рамках Міжнародної агропромислової виставки «АГРОЕКСПО-2018».

Участь в обласному конкурсі на кращий клубний заклад брав Миролюбівський СБК (директор Урсолова О.М.) та став дипломантом конкурсу.

В районі щороку реалізуються 14 культурно-мистецьких проектів :

конкурс на кращий клубний заклад «Творчі звіти»;концертний проект «Творчі зустрічі»; обмінний концертний проект «Дивосвіт аматорського мистецтва Маловисківщини»; районний огляд-конкурс театральних колективів «Театральна весна»; свято театального мистецтва «Вересневі самоцвіти»; районне свято хореографії «На крилах танцю»; конкурс талановитої та обдарованої молоді «Зелен клен»; районний огляд-конкурс вокально-хорового мистецтва «Калиновий спів»; фестиваль-конкурс української пісні «Співуча Вись»;конкурс різдвяної обрядової пісні «Різдвяні дзвіночки»;виставковий проект «Українська майстерня»;краєзнавчий проект «Обрії рідного краю»;інформаційно-просвітницький «Історичні події та знаменні дати України в хроніках документального кіно»;конкурс авторської пісні „Пісня рідного краю - пісня мого села”.

В «Творчих звітах » аматорських колективів клубних закладів взяло участь 18 клубних закладів району (Злинський СБК , Маловисківського РБК. Мар'янівський СБК, Мануйлівський СБК, Лозуватський СБК, Новогригорівський СБК, Хмелівський СБК, Новопавлівський СБК , Оникіївський СБК, Плетеноташлицький СБК, Пасічнівський СК, Новокраснівський СК, Первомайський СК, Миролюбівський СБК, Якимівський СБК, Нововознесенський СБК, Диминський СК, Копанський СК, Дорофіївський СК).

За підсумками звітів перше місце виборів Миролюбівський сільський будинок культури, директор Урсолова О.М.. Другим місцем нагородили Нововознесенський СБК.Третє місце розділили між собою Плетеноташлицький СБК та Первомайський СК Плетеноташлицької сільради. Подяками були відзначені колективи Оникіївського, Злинського СБК та всі інші учасники творчого проекту.

У березні в рамках конкурсу на кращий клубний заклад «Творчі звіти» проходив і районний огляд-конкурс театральних колективів «Театральна весна Маловисківщини». Представили свої напрацювання 12 театральних колективів.

Народний аматорський театр малих форм «Нива» Маловисківського РБК представив театральну мініатюру «Дівчата обговорюють свято 8 Березня»,учасники народного аматорського театру Гаївського СБК (керівник Т.В. Герасименко) показали уривок з п'єси Григорія Квітки-Основ'яненка «Сватання на Гончарівці», театр малих форм Мануйлівського СБК (керівник Пасічник О. В.) показав театралізовану програму «Вертеп»,театр малих форм Лозуватського СБК - гумористичну сценку «Сімейна сварка», театр малих форм Великописківського СБК (керівник

Кудря Д.В.) - театральну мініатюру «Дід Женя», аматорський театр малих форм «Лісові дзвіночки» Оникіївського СБК (керівник Ігнат'єва І. О.) - тематичну програму «Хай стелиться вам доля рушниками», аматорський театральний гурток Пасічнівського СК (завідувач Галагоза Л. С.) показали облядове театралізоване весільне дійство, аматорський дитячий театральний гурток Новокраснівського СК (керівник Руденко Г. П.) представили на творчий звіт сценку про сучасне життя сім'ї, аматорський театр малих форм «Шекспір» Миролубівського СБК (керівник Урсолова О.М.) представив уривок з твору М. Гоголя «Ніч перед Різдом», театральний гурток Нововознесенського СБК (керівник Коліушко Т.І.) представив уривок із п'єси І. Карпенка – Карого «Суєта», аматорський дитячий театральний колектив «Ізюминки» Первомайського СК (керівник Балькова Г.В.) показав музично оформлену казку «Вовк та Червона шапочка».

У рамках районного проекту «Творчі зустрічі» у районному будинку культури відбулися цікаві зустрічі шанувальників поезії з місцевим поетом Станіславом Пуциком у лютому, з поетесою з Добровеличківки Наталією Природною у травні, у червні вшанували відомого композитора, Заслуженого працівника культури України, нашого земляка Павла Бровченка, який влітку відзначив своє 80-ліття. 19 вересня у малому залі районного будинку культури відбулася зустріч з громадськістю району, дітьми та внуками вчителя-історика, краєзнавця, засновника Маловисківського музею історії Олександра Сергійовича Ковтуна з нагоди його 100 – річчя з дня народження.

Районне хореографічне свято «На крилах танцю» проходило у тісній співпраці з представниками Смолінської об'єднаної територіальної громади у селищі Смоліне у Міжнародний день танцю 29 квітня. На святі свою майстерність показали хореографічні колективи: «Ровесник» Злинського СБК, керівник – Гдешинська І.О., «Крок вперед» Смолінського СБК, керівник – Корчинська І.В., «Гюльбахор» Смолінського НВО, керівник – Бельш О.А., Зразкова хореографічна студія «Тріумф» ДЮОЦ «Вись» м. Мала Виска, керівник – Подолян А.А., «Шарм» Великовисківської ШЕВ, керівник – Шупейко І.О., «Оксамит» Мар'янівського СБК, керівник – Секмедин С.С., «Сюрприз» Великовисківського СБК, керівник – Секмедин С.С., «Самоцвіти» Плетеноташлицького СБК, керівник – Кононенко К.Б., «Веселка» Первомайського СК, керівник – Балькова Г.В., «Спейс» Березівського СК, керівник – Бутнару В.П., соло у виконання Максима Стельмаха із с. Плетеного Ташлика. Також на святі взяв участь вокальний колектив Смолінського селищного будинку культури «Бісер.Vok». Учасників свята нагороджено Подяками відділу культури і туризму райдержадміністрації.

V-й відкритий районний конкурс талановитої та обдарованої молоді "Зелен клен" традиційно проходить на базі Великовисківського СБК; творчий конкурс цього року супроводжувався гастрономічною виставкою «Є вареники у хаті – в Україні все гаразд». В програмі було 28 художніх номерів, в яких було задіяно більше 130 учасників. Переможцями стали:

Номінація «Сольний спів»

I місце та Гран-прі – Сапова Яна (Хмелівський сільський будинок культури).

I місце – Ліпін Юрій (Маловисківський РБК)

I місце – Зайченко Оксана (Новопавлівський сільський будинок культури)

II місце - Пономаренко Валерія (Мануйлівський СБК)

II місце - Кудря Марія (Маловисківський РБК)

II місце - Мамчур Анатолій (Онкіївський СБК)

II місце - Мошак Ліана (Розсохуватський СБК)

II місце - Тининіка Діана (Великовисківська ШЕВ)

III місце - Єрмакова Анастасія (Плетеноташлицький СБК)

III місце - Дворчук Марина (Плетеноташлицький СБК)

III місце - Подкопаєва Анна (Злинський СБК)

Номінація «Вокал. (Дуети. Тріо)»

III місце - Ловчук Анна та Коваленко Діана (Хмелівський СБК)

Номінація «Інструментальна музика»

I місце - Циганенко Євген та Засць Артем (Великовисківська ШЕВ)

II місце - Похила Катерина (Миролубівський СБК)

III місце - «Миролюбівський квартет» (Миролюбівський СБК)

Номінація «Хореографія. Колективи»

I місце - Хореографічний колектив «Шарм» (Великовисківська ШЕВ, керівник - Шупейко Інна)

I місце - Хореографічний колектив «Сюрприз» (Молодша група. Великовисківський СБК, керівник - Секмедин Світлана)

II місце - Хореографічний колектив «Сюрприз» (Молодша група. Великовисківський СБК, керівник - Секмедин Світлана), Хореографічний колектив «Ровесник» (Злинський СБК, керівник - Гдешинська Ірина)

III місце - Хореографічний колектив «Сюрприз» (Старша група. Великовисківський СБК, керівник - Секмедин Світлана),

Номінація «Вокально-інструментальні ансамблі»

I місце - ВІА «Три кроки над Виссю» (Маловисківський РБК)

Майстер класи провели: Фітенко Світлана, Косенко Мар'яна, Запорожець Тетяна, Ценцура Оксана, аквагрим – Шевцов Василь та Подкопаєва Анна.

Спеціальні гості в програмі:

соліст Плахов Олександр із Хмельового.

гурт «Оверкіль» (м. Мала Виска) у складі: Юрій Карпов, Валерій Усенко, Богдан Іващенко, Роман Семчишин.

гурт «Перевертні» (с. В.Виска) у складі: Секмедин Роман, Лойтра Іван, Кудря Володимир, Грачов Сергій.

В рамках районного творчого проекту «Дивосвіт аматорського мистецтва Маловисківщини» 03 червня працівники та аматори Маловисківського РБК підготували для копанчан та гостей села цікаву культурно - розважальну програму.

В поточному році успішно реалізовано новий проект - конкурс авторської пісні „Пісня рідного краю - пісня мого села”, який пройшов на базі Новогригорівського СБК в рамках районного фольклорного свята «З чистих джерел». У конкурсі брали участь солісти, дуети та ансамблі клубних закладів району, самостійні учасники та колективи. Учасники виконували власні твори та твори інших авторів у будь-якому пісенному жанрі. Переможцями конкурсу стали:

I місце - фольклорний колектив «Берегиня» Оникіївського СБК з піснею «Цвіте матіола» на слова Людмили Гудаченко, музику Олександр Савчук та вокальний ансамбль «Надія» Злинського СБК з піснею «Злинський вальс» на слова Михайла Пензякова, музику Михайла Макоди, а також Ірина Костенко з Новогригорівського СБК, що заспівала власну пісню «Впала ружа»;

II місце - народний аматорський фольклорний колектив «Калиновий спів» Новогригорівського СБК з піснею «Новогригорівська вітальна» на слова та музику Миколи Черненка та солістка Розсохуватського СБК Кучеренко Марія, яка представила пісню «Моє село» на слова Тетяни Смельяненко, музику Віктора Шутака;

III місце - хоровий ансамбль «Веселий настрій» Новогригорівського СБК, який виконав пісню Надії Гурай «Моє село» та вокальний колектив «Берегиня» Копанського сільського клубу з піснею на музику Петра Лойтри, слова Валентини Дигас «Копанки». Також визначено кращого поета-пісняря, ним стала Людмила Гудаченко з Оникієве, кращий самодіяльний композитор - Віктор Шутак з Розсохуватки, кращим виконавцем авторської пісні стала Ірина Костенко з Новогригорівки, а приз глядацьких симпатій дістався народному аматорському фольклорному колективу «Калиновий спів» з Новогригорівки.

Свято прикрасило дефіле – показ жіночого одягу 30—80 років минулого століття.

У рамках обласної культурно-мистецької акції «Майстри мистецтв – трудівникам села» з метою духовного збагачення громадян, які проживають у сільській місцевості, було проведено районне свято театрального мистецтва «Вересневі самоцвіти». Щорічне Всеукраїнське свято театрального мистецтва «Вересневі самоцвіти» у Плетеноташлицькому сільському Будинку культури. Глядачам були представлені вистави, уривки, кращих театральних колективів району: три творчих колективи Маловисківського РБК: народний аматорський театр (керівник Вільям

Кириленко), супутник театру (керівник Олена Ткаченко), народний аматорський театр малих форм (керівник Юля Файберг), театр малих форм Оникіївського СБК (керівник Ірина Ігнатєва), Плетеноташлицького сільських Будинків культури (керівник Катерина Кононегнко), а також аматорські театри Новокраснівського (керівник Галина Руденко), Первомайського (керівник Габрієла Балькова) сільських клубів та юні драмгуртківці Плетеноташлицької школи (керівник Юлія Шабанова). Всі аматорські колективи були нагороджені Подяками відділу культури і туризму райдержадміністрації.

У рамках районного виставкового проекту «Українська майстерня» проходило ряд виставок : конкурс-виставка «Найкраща «Валентинка», виставка майстринь с. Оникієве «Оникіївський дивограй», персональна виставка майстрині з Малої Виски Шведенко Л.О., виставка художників батька та сина Бондарів, фото-виставка «Сімейний альбом мого села», виставка майстрів декоративно-ужиткового мистецтва у рамках районного фестивалю обдарованої молоді «Зелен клен» у Великовисківському СБК, флористична виставка «Спаська корзина» у рамках районного фольклорного свята «З чистих джерел» у Новогригорівському СБК.

Створено дві українські світлиці, в колекції яких предмети народного побуту та роботи майстрів декоративно-ужиткового мистецтва від 19 століття до наших днів в районному будинку культури та Новогригорівському СБК.

Відділом культури і туризму райдержадміністрації організовано заходи з метою присвоєння фольклорному ансамблю «Берегиня» Оникіївського СБК звання «народний» та хореографічному колективу «Ровесник» Злинського СБК, звання «зразковий». Підтверджено звання «народний» фольклорним колективом «Калиновий спів» Новогригорівського СБК.

Серед культурно-мистецьких заходів загально - державного значення районний будинок культури забезпечив організацію урочистостей, присвячених Дню Соборності України, мітингу з нагоди Дня вшанування учасників бойових дій на території інших держав, урочистостей до Дня 8 Березня, мітингів до Дня Перемоги, урочистостей до Дня Конституції України, до Дня Прапора України, XXVII річниці Незалежності України та інші, річниці Чорнобильської катастрофи у яких взяло участь більше 7 тис. осіб.

Серед професійних - концерти та урочистості до Дня медичного працівника, Дня працівника державної служби, Дня працівників освіти у яких взяли участь біля 1 тисячі громадян.

Серед календарних та розважальних свят - Новорічні та Різдвяні концертні програми, заходи до Дня студента, до Дня Святого Валентина, до Дня гумору, «Проводи зими», до Дня захисту дітей на базі Великовисківського СБК, свято Івана Купала. Свято села з відбулися у Нововознесенці, Миролобівці, Злинці, Новогригорівці, Оникієвому, Димино за участю працівників районного будинку культури. У таких заходах взяли участь більше 10 тис. громадян.

Районним будинком культури, як методичним центром, проведено семінар-практикум для керівників селищного, сільських будинків культури та сільських клубів з питань: «Інноваційні форми організації культурно-дозвілєвої діяльності та розвитку жанрів аматорського мистецтва»; «Про діяльність Злинського СБК щодо впровадження інноваційних форм організації дозвілля жителів сільської громади»; «З досвіду роботи клубних формувань Розсохуватського СБК»; «Про підсумки здачі творчих звітів аматорськими клубними формуваннями»; «Популяризація творчого доробку майстрів декоративно-ужиткового та образотворчого мистецтва», підготовлено та направлено 14 методичних та сценарних матеріалів, здійснено 7 виїздів методистів у клубні заклади району.

Протягом року підвищило кваліфікацію працівників клубних закладів шляхом обласних семінарів - 8 осіб, шляхом районних - 14 осіб.

Маловисківською районною бібліотекою за 9 місяців 2018 року організовано та проведено - 347 соціокультурних заходів, які відвідало 7616 осіб, з них сільських бібліотеках - 273 (6141 особа), по районній бібліотеці - 74 заходи, які відвідало 1474 особи.

За 9 місяців 2018 року до бібліотек району надійшло - 1320 примірників на суму 90293 грн. 34коп. . З них до районної бібліотеки - 592 примірника на суму 43280 грн.35коп. , до сільських - 728 примірників на суму 47012 грн.99коп. . З них придбано Плетеноташлицькою сільрадою - 38 прим. на суму 2650 грн.00коп..

Вибуло по району всього – 10803 примірника на суму 10546 грн.63коп., з них по районній бібліотеці - 7319 примірників на суму 9828 грн.54коп. , по сільських - 3484 примірників на суму 718 грн.09коп..

Станом на 01.10 2018 року книжковий фонд по району становить - 216644 примірників ,по районній бібліотеці становить – 41720 примірників, по сільських бібліотеках становить - 174924 примірників.

За 9 місяців 2018 було всього видано по району – 109477книг, В. т.ч. по сільських бібліотеках – 72710 , по районній бібліотеці – 36767 книг.

Бібліотеками району надано послуги 7392 користувачам, з них по сільських бібліотеках - 4739 особам, по районній бібліотеці – 2653.

Показники відвідувань по району склали 49000 одиниць, в тому числі по сільських бібліотеках 33949, по районній – 15051.

Всього підключено до мережі Інтернет – 16 комп'ютерів(10 – районна бібліотека, 6 – сільські бібліотеки). Інтернет-послуги надаються в чотирьох бібліотеках району , використовуються всього 11 комп'ютерів: Маловисківська районна бібліотека - 8 , Новогригорівська - 1, Хмелівська- 1 та Оникіївська - 1 сільські бібліотеки. Протягом року інтернет послуги надано 539 користувачам , які відвідали бібліотеку 4256 разів, по сільських 451(131 відвідувач), по районній – 3805(408 відвідувачів).В 2018 році підписка періодичних видань склала 35 примірників на суму 6591 грн. 68 коп..

Маловисківська районна бібліотека – постійний учасник **обласних та районних конкурсів, акцій, проєктів.** Працівниками бібліотеки організовано участь у обласному конкурсі дитячого читання «Книгоманія» (Кіровоградська обласна бібліотека для дітей) , обласній бібліотечній акції «Читай, я буду слухати!» (Кіровоградська обласна бібліотека для дітей), конкурсі з популяризації творчості М.Кропивницького» «Обласна універсальна наукова бібліотека ім.Д.І.Чижевського»),конкурсі соціальних проєктів для молоді ДобраДІЯ» (Кіровоградська обласна бібліотека для юнацтва) , районному конкурс «Обрії рідного краю» .Переможці були нагороджені дипломами відділу культури і туризму Маловисківської РДА було II- місце розділили Теліга М.О (Оникіївська) , Чорна Н.Ф. (Копанська) ,III – місце Гоц О.І (Розсохуватська) , Теліга Л.М. (Новогригорівська) , в районному проєкт « Історичні події та знаменні дати України в хроніках документального кіно».

Протягом року підвищили кваліфікацію 33 особи. Шляхом всеукраїнських семінарів – 1 особа, обласний практикумів – 2 особи, обласних вебінарів – 4 особи, районних семінарів- практикумів – 26 осіб.

Районною бібліотекою організовано семінари-практикуми та навчання: «Семінар-практикум «Сучасні форми діяльності бібліотек складові успішного розвитку» ; **«Патріотичне виховання дітей та молоді в сільських бібліотеках», семінар-практикум «Бібліотечні фонди і каталоги на сучасному етапі. Переведення фондів на таблиці УДК»,.**

Щороку у березні в дитячому відділі районної бібліотеки проходить районний етап Всеукраїнського конкурсу юних любителів книги "Книгоманія", в якому беруть участь учні 6-7 класів навчальних закладів міста. Переможці третього етапу районного конкурсу "Книгоманія - 2017", Анна Ніколенко та Валерій Барбарош представляли наш район на обласному конкурсі. Всіх учасників "Книгоманії -2017" нагороджено Дипломами та подарунками за участь в конкурсі, а Валерій Барбарош ще й виборов третє місце серед 6 класів.

Взято участь у Всеукраїнському дитячому літературному конкурсі «Творчі канікули» (Обласна бібліотека для дітей Т.Г.Шевченка).

Маловисківська районна бібліотека – постійний учасник районних проєктів та заходів , що проводяться за ініціативи районного відділу культури та туризму спільно з іншими районами закладами культури : «Історичні події та знаменні дати України в хроніках документального кіно», краєзнавчий проєкт «Обрії рідного краю» , виставковий проєкт "Українська майстерня", народознавчий проєкт «Різдвяні дзвіночки».

Продовжує працювати проект «Вища народна школа для дорослих» при Маловисківській районній бібліотеці. Цікава та змістовна робота тут проводиться постійно. Слухачі отримують нові знання та відповіді на питання в різних галузях знань.

Проводиться робота в рамках програми «Бібліоміст». Центр публічного доступу до мережі Інтернет знаходиться в читальному залі районної бібліотеки, та надає вільний доступ всім користувачам бібліотеки до отримання потрібної інформації. Для наймолодших користувачів бібліотеки в дитячому відділі працює проект «Вийждна читальня», яка співпрацює з дошкільними навчальними закладами - дитячими садками «Чебурашка» та «Ромашка».

Разом з учнями та вчителями Маловисківської гімназії з жовтня 2012 року діє проект «Школа етикету». Проект продовжує роботу у двох напрямках - естетичне виховання та духовно-патріотичне «З Україною у серці».

Плановий учнівський контингент Великоисківської школи естетичного виховання складає 120 осіб, фактичний - 168, учнів навчають за наступними спеціальностями: фортепіано, гітара, бандура, скрипка, духові та ударні інструменти, баян, сольний спів, хореографія, образотворче мистецтво, театральне мистецтво. На платному навчанні перебуває 95 учнів, на безоплатному - 69, пільговому - 4.

Учні школи – активні учасники Міжнародних, Всеукраїнських, обласних та районних фестивалів та конкурсів.

У Міжнародному фестивалі-конкурсі дитячої творчості «ТРИУМФ-ФЕСТ» хореографічний колектив (викладач І.Шупейко нагороджений дипломом I ступеню в середній категорії за номінацією «солісти», дипломом II ступеня в молодшій та старшій категоріях, дипломом III ступеня в середній категорії.

У Всеукраїнському фестивалі – конкурсі дитячої творчості «Зоряні мости» в номінації «сольний спів» дипломи III-го ступеню отримали Тининика Діана та Коценко Діана (викладач Шевцова Л.І.),

У обласному конкурсі «Паросток» хореографічний колектив «Шарм» (керівник І.Шупейко) виборов III місце.

У обласному конкурсі з образотворчого мистецтва «Веселкові фарби» у номінації «живопис» (викладач Шевцов В.І.) Жердій Іванна виборола III місце.

У районному конкурсі обдарованої та творчої молоді «Зелен клен» в номінації «Хореографічні колективи» хореографічний колектив «Шарм» (керівник І.Шупейко) виборов I місце та нагороджений грошовим призом від спонсора заходу, дуєт гітаристів у складі А.Зайця та Є.Циганенка у номінації «інструментальні ансамблі» (керівник Р.Секмедин) - I місце) Тининика Діана в номінації «вокал» (керівник) - II місце (викладач Шевцова Л.І.).

Підвищення кваліфікації на семінарах обласного рівня пройшло 2 викладачів народних інструментів, шляхом міжрайонних методичних об'єднань – 8 осіб.

Музей історії Маловисківського району налічує 1280 предметів основного фонду, відбулося поповнення музейного фонду в кількості біля 400-х предметів, які будуть взяті на облік після повної інвентаризації. Працівниками музею ведеться робота щодо фото фіксації та упорядкування музейного фонду, удосконалення експозицій музею, відповідно тематико-експозиційного плану. Станом на 01.10.2018 року для учнівського та педагогічного колективів загальноосвітніх закладів та жителів району проведено 32 екскурсії, які відвідало біля 3500 осіб.

Відбулося 7 виставок музейно-туристичного напрямку: «Люди свободи», «УПА – нескорена нація», «Голодомор на Маловисківщині», «100-річчя фундатора музею О.Ковтуна», «День Перемоги», з нагоди дня Хрещення Русі, «Туристичні об'єкти району».

Музей історії Маловисківського району в травні 2018 року взяв участь у VI-му Центрально-Українському музейно-туристичному фестивалі в м.Кропивницькому, де був представлений туристичний потенціал району. Презентовано туристичні маршрути «Церквами Маловисківщини» та «Славетний генерал з почуттям гідності та честі – Самсонов О.В.».

фотовиставку районного краєзнавчого проекту «Обрії рідного краю», виставку робіт майстрині з декоративно-ужиткового мистецтва Крисаленко Оксани та проведено майстер-клас з художнього конструювання штучних квітів, фотовиставку «Каскади». Презентовано зелену садибу «Мирололюбівська». З метою підвищення рівня обізнаності населення про туристично-рекреаційні можливості району виготовлено та представлено 7 видів буклетів різних напрямків туристичного та музейного спрямування, а саме: «Церквами Маловисківщини» (туристичний маршрут №5), «Історія Маловисківського краю та відпочинок на Каскадах» (туристичний маршрут №1), «Славетний генерал з почуттям гідності та честі – Самсонов О.В.» (туристичний маршрут №6) та біографічний «Славетний генерал з почуттям гідності та честі – Самсонов О.В.», «Зелена садиба Мирололюбівська», «Зелений туризм. Методичні рекомендації», «Дендрарій ім. В.Г.Єрмолаєва». Представлено 3 банери рекламно-туристичного напрямку: «Церквами Маловисківщини», «Славетний генерал з почуттям гідності та честі – Самсонов О.В.», «Зелена садиба Мирололюбівська».

28 вересня 2018 року у м.Кропивницькому відбулася Міжнародна агропромислова виставка «АгроЕхро-2018» та Покровський ярмарок, у рамках якого було представлено туристичний потенціал територій. Працівники музею взяли участь у презентації Маловисківського району, а саме: представлено зелену садибу апітуристичного напрямку «Мирололюбівська» (Віктор та Наталія Ткаченко), виставку робіт майстрині з декоративно-ужиткового мистецтва Фітенко Світлани (канзаші, в'язання, вишивка), фотовиставку районного краєзнавчого проекту «Обрії рідного краю», виставку книг «Науковці, письменники, поети та митці Маловисківщини», фотовиставку «Каскади», 15 видів буклетів туристично-музейного напрямку, туристичний маршрут №5 «Церквами Маловисківщини» та туристичний маршрут №6 «Славетний генерал з почуттям гідності та честі – Самсонов О.В.».

На території району діють 6 туристичних маршрутів, до яких включені пам'ятки історико-культурної спадщини, а саме: «Історія Маловисківського краю та відпочинок на Каскадах», «Стежками рідного краю», «Шляхами бойової слави», «Дендрарій ім. Єрмолаєва», «Церквами Маловисківщини», «Славетний генерал з почуттям гідності та честі – Самсонов О.В.». В рамках підвищення рівня обізнаності населення про туристично-рекреаційні можливості району виготовлено буклетну продукцію музейно-туристичного напрямку: «Історія Маловисківського краю та відпочинок на Каскадах», «Шляхами бойової слави», «Вчитель з щирою душею О.С.Ковтун», «Г.М.Перебийніс».

Протягом року в районі організовано та проведено 25 заходів етнокультурного спрямування, в яких взяло участь близько 3 тис. осіб. Свята проводу зими та «Масляної» відзначали в с.Мирололюбівка, с.Нововознесенка, с.Злинка, с.Хмельове, свято «Івана Купала» відбулося в с.Новогригорівка, с.Мирололюбівка, с.Плетений Ташлик, с.Розсохуватка, с.Нововознесенка, с.Копанки, «День села» в с. Злинка, с. Оникієве, с. Мирололюбівка, с.Копанки, с.Розсохуватка, с.Новогригорівка. На заходи подієвого туризму в районі витрачено 131 тис.460 грн. спонсорських коштів.

З метою забезпечення прав жителів району на активний відпочинок рекреаційного характеру на території Злинської, Мар'янівської, Хмельівської, Мирололюбівської, Оникіївської Копанської сільських рад району біля водоймищ облаштовані місця для відпочинку та рибальства.

На території Оникієвського лісництва, на автошляху Кіровоград – Умань», в лісовому урочищі «Чобіток» розташована агрооселя для відпочинку подорожуючих, на території Мирололюбівської сільської ради розташована зелена садиба з апітуризму «Мирололюбівська».

В квітні педагогічний та учнівський колективи Великоисківської школи естетичного виховання відвідали м. Умань.

Учні Плетеноташлицької ЗШ І-ІІІ ст. та вихованці гуртка географічного краєзнавства «Обрій» здійснили пішохідну екскурсію по заповідній території – ботанічному заказнику місцевого значення «Плетений Ташлик», поїздку до Оникіївського лісництва, музею історії Маловисківського району.

Учні Мар'янівської, Лозуватської, Хмельівської, Мануйлівської, Оникієвської, Великоисківської, Плетеноташлицької, Копанської ЗОШ відвідали міста Умань,

Кропивницький, Корсунь – Шевченківський, с. Лебедин, злинські «Каскади», дендрарій ім. Єрмолаєва, музей історії Маловисківського району.

В квітні учні Великовисківської ЗШ І-ІІІ ст. здійснили подорож до Карпат та сходження на Говерлу.

Відділ культури і туризму постійно бере участь у виїзних семінарах, заходах з питань розвитку туризму. У рамках проведення Міжнародної агропромислової виставки «АгроЕхро-2018» в м. Кропивницькому відбулася панельна дискусія на тему: «Сучасні тенденції розвитку регіонального туризму» в якій взяла участь начальник відділу культури і туризму райдержадміністрації Л. Левченко.

Відповідно до плану роботи відділу культури і туризму райдержадміністрації станом на 01 січня 2018 року в районі завершена інвентаризація пам'яток культурної спадщини та заключено 35 охоронних договорів на пам'ятки архітектури та історії місцевого значення з сільськими радами, також визначені відповідальні особи у сфері охорони культурної спадщини.

На території Злинської сільської ради ведеться робота щодо паспортизації пам'яток археології (курганів) спільно з приватним науково-дослідницьким підприємством «Археолог».

Відділом культури і туризму вивчено питання вартості паспортизації об'єктів культурної спадщини з «Кіровоградським науковим технічно-лабораторним центром спеціальних видів робіт у будівництві». Заходи щодо паспортизації об'єктів культурної спадщини в районі не проводилися, так як потребують значних фінансових затрат.

На виконання заходів районної Програми розвитку культури і туризму на 2018- 2019 роки відділ культури і туризму райдержадміністрації визначив пріоритетні напрямки діяльності галузі культури і туризму:

- створення та організація діяльності клубних формувань, вивчення культурних запитів та розкриття творчих здібностей і обдарувань різновікових груп населення;
- організація виховного процесу педагогічними колективами в ШЕВ як виховання в сім'ї більшої відповідальності за вихованість та культуру поведінки учнів, їх духовного розвитку, творчих навичок тощо.
- збільшення охоплення позашкільною освітою дітей сільської місцевості;
- підтримка соціально важливих культурних ініціатив, вироблення та запровадження нових моделей культурного обслуговування громадян;
- розвиток подієвого та зеленого туризму на території району;
- збереження пам'яток культурної спадщини;
- співпраця з громадськими організаціями району;
- участь закладів культури в інвестиційних проектах;
- зміцнення матеріально-технічної бази закладів культури;
- пошук та розвиток культурно-мистецьких проектів в районі;
- виявлення та підтримка талановитої молоді;
- виявлення та підтримка майстрів- аматорів декоративно-ужиткового та образотворчого мистецтва;
- забезпечення участі художніх колективів району в обласних, міжнародних та всеукраїнських конкурсах;
- удосконалення та розвиток методичної діяльності районного будинку культури.

**Начальник відділу культури
і туризму райдержадміністрації**

Л.ЛЕВЧЕНКО